

F A T U M E R

Núm. 24
ABRIL 2002

3 €uros
500 PTA

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

TELÈFONS D'INTERÈS

- Ajuntament del Pinell.....	977 426 231	- DARP Gandesa.....	977 420 146
- Metge del Pinell.....	977 426 061	- Punt d'Informació Juvenil.....	977 420 614
- Guàrdia Civil Pinell.....	977 426 232	- Estació autobusos Gandesa.....	977 420 910
- Ambulàncies Creu Roja Gandesa.....	977 420 697	- RENFE Móra la Nova.....	977 400 349
Urgències.....	977 420 036	- RENFE Tortosa.....	977 442 625
- Creu Roja Batea.....	977 430 500	- Avaries telèfon.....	1002
- CAP Gandesa Ambulatori.....	977 420 965	- Avaries llum.....	977 440 032
- Ambulatori Tortosa.....	977 500 333	- Mossos d'Esquadra.....	088
- Hospital Verge de la Cinta.....	977 519 100	- Bombers Urgències.....	977 420 080
- Hospital de la Santa Creu.....	977 500 533	- Bombers Consultes.....	977 420 885
- Quinta l'Aliança.....	977 501 344	- Farmàcia Pinell.....	977 426 076
- Consell Comarcal Terra Alta.....	977 420 018	- Hospital Móra d'Ebre.....	977 401 811
			977 401 863
		- CEIP Cèsar Martinell.....	977 426 216

INFORMACIÓ D'HORARIS D'AUTOBUSOS - Hispano Igualadina

	Sortides de Gandesa				Retorn a Gandesa		
	De dilluns a divendres	Dissabtes	Festius		De dilluns a divendres	Dissabtes	Festius
Tarragona	6.30-8.50-15.00-16.50	8.00-8.50-16.50	16.50	Sortida Barcelona	7.00-11.00-16.00	7.00-16.00	7.00
Reus	6.30-8.50-15.00-16.50	8.00-8.50-16.50	16.50	Sortida Tarragona	8.15-12.30-17.15	8.45-13.30-17.30	8.45
Barcelona	6.30-8.50-16.50	8.50-16.50	16.50	Sortida Reus	8.50-12.45-17.50-19.00	9.00-13.45-17.50	9.00
Alcanyís	10.00-19.00	10.14-19.00	10.00	Sortida Alcanyís	8.00-16.00	8.00-16.00	14.00

Llocs de sortida: Barcelona: Corte Inglés Diagonal
Tarragona: Estació d'autobusos / Reus: Estació d'autobusos
Alcanyís: Av. d'Aragó, 5 / Gandesa: Estació d'autobusos.

Informació: 977 770 698

Els autobusos dels estudiants del Pinell de l'IES Terra Alta de Gandesa poden ser utilitzats per la gent de la població. Els horaris són:

Dilluns a divendres, sortida del Pinell: 8'40, arribada a Gandesa: 8'55.
Dimecres i divendres, sortida de Gandesa: 13'30, arribada al Pinell: 13'45.
Dilluns, dimarts i dijous, sortida de Gandesa: 17'30, arribada al Pinell: 17'45.

HIFE

Informació línies regulars **HIFE 902 119 814**

Del Pinell a Gandesa

Sortida	Arribada	
- 8.50	- 9.05	Dilluns a dissabte
- 13.10	- 13.50	Dilluns a divendres
- 17.20	- 17.35	Tots els dies de la setmana

De Gandesa al Pinell

Sortida	Arribada	
- 9.00	- 9.15	Dilluns a divendres
- 12.55	- 13.10	Dilluns a dissabte
- 17.45	- 18.05	Dilluns a dissabte

Del Pinell a Tortosa

Sortida	Arribada	
- 9.15	- 10.00	Dilluns a divendres
- 13.15	- 13.50	Dilluns a dissabte
- 18.05	- 18.40	Dilluns a dissabte

De Tortosa al Pinell

Sortida	Arribada	
- 8.10	- 8.50	Dilluns a dissabte
- 12.30	- 13.10	Dilluns a divendres
- 16.35	- 17.20	Tots els dies de la setmana

INFORMACIÓ D'HORARIS DE TRENS

Móra la Nova	Tarragona	Barcelona/Sants		Tortosa	Tarragona	Barcelona/Sants	
4.00	5.05	6.15	EXP	6.15*	7.20	8.33	RE
6.50*	7.47	9.00	CE	7.45	8.52	10.00	CE
8.27	9.25	10.30	CE	9.18	10.25	11.30	RE
12.05	13.05	14.05	Interciti	13.24	14.28	15.35	CE
12.23	13.24	14.29	Delta	15.50	16.59	18.05	CE
14.55	15.55	17.00	CE	17.25**	18.30	19.35	CE
17.49	18.54	20.00	CE	18.50	19.55	21.00	CE
19.17	20.17	21.30	CE	19.37	20.58	22.01	RE

*Els diumenges circula des de Reus

*No circula els diumenges

**No circula els dissabtes

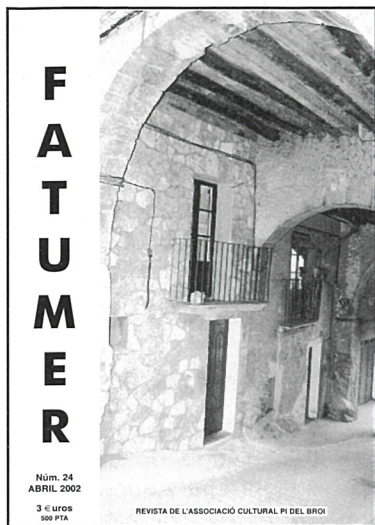

Foto Antònia Serres

Portada: Perxe del Llop

AJUNTAMENT
DEL PINELL DE BRAI

CONSELL COMARCAL
DE LA TERRA ALTA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

CONSELL DE REDACCIÓ

Selvi Alcon, Anna Martínez, Marta Martínez, Magda Ferré, Ramon Hernández, Montse Riba, Sara Serres, Janet Vallespí.

Totes les opinions, suggeriments i articles signats són responsabilitat dels seus autors. Lo FATUMER los publicaran sempre que siguin respectuosos amb les persones i institucions.

EDITA L'ASSOCIACIÓ CULTURAL
"PI DEL BROI"

www.fut.es/~acpibro
E-mail: acpibro@fut.es

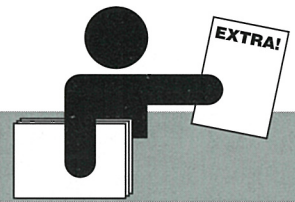
Impress a Tortosa
per Coop. Gràfica Dertosense
D.L. T.- 1436-95

EDITORIAL

La foto de la portada d'aquest número, com es pot veure, correspon a una part del perxe del Llop. Quin canvi! sembla com si li haguessin rentat la cara, ha agafat l'aspecte que realment li pertoca. És de remarcar i aplaudir la decisió dels propietaris per aquest tipus de restauració, i d'altres que també han triat aquesta opció a altres llocs del poble amb fatxades o portalades i que, sense cap dubte, aquestes actuacions ajuden a donar un aire diferent, més bonic, sobretot si es tracta del poc que queda del casc antic. Gràcies per fer-nos mirar aquest petit racó.

SUMARI

Editorial.....	3
Notícies.....	4
Qui és qui?	8
Oficis antics: El món de les abelles	9
Solució al "Qui és qui?"	12
Campionat Intercomarcal de Birles - Temporada 2002.....	13
Secció excursionista "L'Oliver de les Arracades": programació 1r trimestre.....	13
Torns de guàrdia de farmàcia (abril-agost)	13
Cartes d'opinió: L'Ebre camina abatit.....	14
Sabeu on està?	14
Actes dels Plens de l'Ajuntament	15
Naixements, Matrimonis i Defuncions de l'any 2001	17
Medicina i salut: Manipulació d'aliments (toxiinfecció alimentària) (2a. part)	18
Plats d'ara i d'abans: Massanes farcides.....	19
XIV Mostra de Teatre Escolar de la Terra Alta	20
XVI Enduro de les Terres de l'Ebre.....	21

NOTÍCIES

Gandesa tindrà un museu del vi

L'Ajuntament de Gandesa ha destinat l'edifici històric de Ca la Vila Vella per a ubicar les dependències del futur museu del vi de la capital de la Terra Alta. Les dimensions reduïdes d'aquest edifici fan que aquesta ubicació sigui provisional, fins que no s'aconsegueixi disposar d'unes instal·lacions més àmplies.

El museu del vi vol ser un centre promotor de la cultura del vi a la comarca.

Gandesa és la seu de l'Associació de propietaris de Cases Pairals de les Terres de l'Ebre.

Gandesa és la seu de l'Associació de propietaris de Cases Pairals de les Terres de l'Ebre, una entitat que té l'objectiu de realitzar un llistat dels edificis de les Terres de l'Ebre que tinguin algun tipus de relació amb el pairalisme.

Potenciaran el turisme local a Batea

L'Ajuntament de Batea està treballant per dinamitzar turísticament el municipi. Els principals actius que es volen potenciar són el nucli antic on hi ha un nombre molt important de cases restaurades, la zona del calvari i els setze cellers de vi que hi ha actualment a la localitat. Des del consistori s'ha reconegut que en els últims anys no s'ha tingut en compte suficientment aquest sector econòmic, per la qual cosa es vol posar remei a la situació atesa la bellesa arquitectònica i paisatgística del poble.

14.000 persones van visitar el Centre Picasso d'Horta l'any 2001

Al voltant de 14.000 persones van visitar el Centre Picasso d'Horta de Sant Joan durant l'any 2001. És el museu més visitat de la Terra Alta. Es calcula que des de la seua inauguració, l'any 1992, han passat per les seues dependències i instal·lacions unes 162.000 persones. A les diverses sales del Centre s'exposen més de 230 reproduccions facsímil dels originals que Picasso va pintar durant les dos estades a Horta.

Horta potenciarà la seua arquitectura temple-ra

Horta de Sant Joan és una població rica en atractius arquitectònics i naturals. Aquesta circumstància ha animat l'entitat que gestiona l'Ecomuseu dels Ports a tirar endavant accions per divulgar el patrimoni arquitectònic dels templers existent al municipi. El principal element

d'aquesta època és el convent de Sant Salvador, un conjunt que juntament amb altres monuments existents a les Terres de l'Ebre podria formar part d'una futura ruta del Temple.

L'Ecomuseu dels Ports opta al Premi de Reconeixement Cultural del Baix Llobregat

El Centre de Documentació de l'Ecomuseu dels Ports està nominat a la segona edició dels Premis de Reconeixement Cultural del Baix Llobregat. Aquest guardó, que té per objecte «reconèixer el treball realitzat per persones, col·lectius i entitats al llarg de la seua trajectòria en diversos àmbits de la cultura», es va lliurar a Molins de Rei.

El Parc Natural dels Ports projecta tres centres d'interpretació i un alberg.

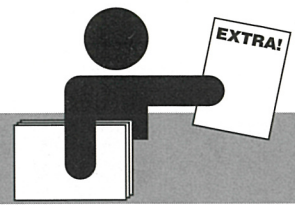
El Parc Natural dels Ports projecta tres centres d'interpretació i un alberg, d'acord amb el pla d'ús i gestió que ha elaborat la junta rectora del parc.

El projecte prioritari és la restauració de l'edifici de l'escorxador municipal de Roquetes, que albergarà la seu administrativa, una oficina d'informació i un centre d'interpretació. També s'ha projectat dos grans centres d'interpretació més, a la Sénia i a Horta de Sant Joan, on s'aprofitarà la infraestructura de l'Ecomuseu dels Ports, i la construcció d'un alberg a Alfara de Carles, equipaments al Mas de Quimet a Horta de Sant Joan i una aula de natura al Mas de Barberans, a més de punts d'informació turística repartits pels diferents municipis que formen part del Parc Natural, condicionament de l'àrea de Sant Roc, la cova Avellanès i l'àrea recreativa del Mas de la Franqueta i senyalització de diversos itineraris turístics.

Aquesta infraestructura mínima i l'edició de més de 50.000 tríptics informatius permetrà que el Parc Natural dels Ports comenci a desenvolupar-se turísticament.

Projecte de rehabilitació i ús turístic de les estacions del tren de la Via Verda.

El Consell Comarcal de la Terra Alta i el del Baix Ebre presentaran a Renfe un projecte de rehabilitació i ús turístic de les estacions del tren de la Vall de Zafan, algunes de les quals es troben en mal estat i poden ser un perill pels turistes. Es vol convèncer a Renfe per cedir les estacions per a integrar-les a l'oferta turística de la Via Verda. Les estacions passarien a mans dels diferents ajuntaments, els quals s'encarregarien de gestionar-les.

NOTÍCIES

Així, les estacions d'Arnes i Horta de Sant Joan es convertirien en punts d'informació sobre la Ruta dels Ports, l'iti-nerari Picasso i el nucli antic d'Horta de Sant Joan. També serien punts d'informació d'activitats com el senderisme i el barranquisme.

L'estació de Bot, una de les que es troben en un millor estat de conservació ja que part de les seues instal·lacions han estat restaurades per escoles taller, es proposa que sigui un edifici d'equipament i punt d'inici de rutes pels camps de conreu i pels cellers cooperatius de la zona.

La de Prat de Compte, per la seua proximitat al balneari de la Fontcalda, seria ideal per a ubicar una zona d'acampada, un taller de reparació de bicicletes o un bar.

La del **Pinell** seria també un punt de promoció de les activitats turístiques de la zona.

La de Benifallet se crearia una oficina d'informació sobre els Ports i sobre les activitats fluvials en l'Ebre.

Les de Xerta i Aldover poden servir com a equipaments per a les activitats de les respectives poblacions i com a centres de promoció de les activitats en l'Ebre.

Finalment la de Tortosa, l'única en servei actiu, s'ha pensat en un centre d'acollida i informació turística, a més a més de la conversió del pont del ferrocarril en pas peatonal.

NOTÍCIES MEDIAMBIENTALS

Multa del govern a la nuclear d'Ascó

El Ministeri d'Economia ha sancionat els dos grups de la central nuclear d'Ascó per utilitzar combustible amb càrrega radioactiva superior a la que tenia autoritzada.

L'escàndol de l'ENRON

Aquest darrers mesos la multinacional americana Enron coneguda pel frustrat intent de la instal·lació d'una central tèrmica a la Ribera d'Ebre amb el suport d'alguns polítics i altres, ha tornat a ser notícia, però aquesta vegada per la seva fallida econòmica i escàndol polític.

Abocaments incontrolats a l'Ebre.

El riu Ebre fou escenari d'una important mortaldat de peixos. Després de diverses investigacions és va ratifi-

car les hipòtesis que en un principi es pensaven, un abocament incontrolat. Els resultats de les analítiques van ratificar la presència de mercuri amb unes quantitats de 7'8 micrograms de mercuri per litre, quan el reglament per l'administració pública de l'aigua i política hidràulica estableix, per les aigües prepotables d'1 microgram/litre. Pocs dies després es va localitzar un altre abocament incontrolat en forma de grans taques riu avall que es va atribuir a un abocament d' hidrocarburs.

El Consell Comarcal s'uneix a la Plataforma que defensa la riquesa natural del Priorat

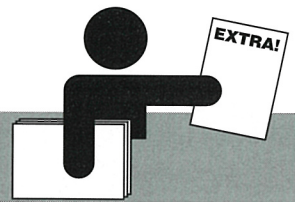
Tots els grups amb representació al Consell Comarcal del Priorat van aprovar, amb l'única abstenció de dos consellers convergents -l'alcalde del Molar, Joan Salvadó, i el regidor de la Figuera Albert Rué- i en absència d'un conseller socialista i un d'independent, una moció de suport a la Plataforma per a la Defensa del Patrimoni Natural del Priorat. Amb aquest gest, l'ens comarcal es compromet a «oferir els mitjans materials que puguin estar al seu abast per tal que, en la mesura de les nostres possibilitats, sumem esforços en la defensa d'una política sostenible dels recursos existents a la comarca», segons dicta el text de la moció, presentat conjuntament pels tres partits amb representació a l'ens comarcal: CiU, PSC i FIC.

Aquest suport s'argumenta «**pel treball de conscienciació per una nova cultura de la preservació del patrimoni natural i sociocultural, i de la sostenibilitat del patrimoni natural**» que ha dut a terme la Plataforma, i «en especial per la defensa del Priorat i de la conca hidrogràfica de l'Ebre contra les agressions possibles». L'acord es transmetrà a tots els ajuntaments del Priorat i els consells comarcals per tal que recolzin el moviment cívic i es posicionin sobre el **treball de defensa dels recursos naturals**.

La marxa contra el transvasament va col·lapsar Barcelona

El diumenge dia 10 de març els carrers de Barcelona es van tornar a omplir de gent en protesta per la gestió dels recursos hídrics del govern del PP. Els manifestants van demanar a la Unió Europea que no sub-

NOTÍCIES

vencioni les obres i van criticar Aznar i Pujol. És difícil precisar si els manifestants van arribar a 400.000 persones tal com es va dir per part de l'organització però el que està clar que va ser més del doble que en l'anterior convocatòria a Barcelona fa un any. L'assistència de gent va ser de diverses autonomies del estat espanyol i de països com França i Alemanya, sent considerada la manifestació com un gran èxit de participació.

La poca aigua de l'Ebre fa perillar l'inici de la campanya de navegabilitat

Les autoritats responsables de la navegabilitat de l'Ebre no saben si la temporada d'enguany es podrà començar per la Setmana Santa, com és habitual. La causa és la poca aigua que porta el riu Ebre actualment, a causa de la sequera i de les obres del canal de la dreta de l'Ebre. També es desconeix si es podrà obrir l'assut de Xerta. Els experts asseguren que l'Ebre ha arribat a tenir un cabal inferior als 60 metres cúbics per segon al seu pas per Tortosa, per sota dels 125 metres cúbics per segon del cabal ecològic.

Paralització de la instal·lació de centrals eòliques en el Pein.

S'ha redactat la proposició no de llei aprovada per unanimitat a la Comissió de Política Territorial del Parlament i que fa referència a la paralització de la tramitació de tots els expedients que facin referència a la instal·lació de centrals eòliques dins del PEIN fins que no sigui redactat, consensuat i aprovat el nou mapa. Important recordar que El Pinell té amb les Serres de Pàndols i Cavalls 1.109,42 hectàres que formen part del PEIN (Pla d'espais d'interès natural).

ALTRES NOTÍCIES

Dos nous cellers al Pinell

Amb poc temps el Pinell ha vist augmentat el nombre de cellers de vi, concretament amb: el Celler de Laureano Serres Montagut i la SAT Serra de Cavalls, tots dos pioners amb la producció de vins de qualitat a la població.

Guia d'arquitectura de la demarcació de l'Ebre

El passat 15 de gener la demarcació de l'Ebre del Col·legi d'Arquitectes va presentar la *Guia d'arquitectura*

de la demarcació de l'Ebre. L'obra recull 85 obres de tots els estils, des del segle XII fins al 1995, entre edificis i estructures arquitectòniques. S'han basat fonamentalment en criteris arquitectònics. Així, han tingut en compte la coherència de l'estil, l'emplaçament i la qualitat constructiva.

Cada una de les construccions conté amb una fitxa que inclou la seua denominació, ubicació, i l'autor i data de construcció en els casos que sigue possible. Hi ha un breu text que explica les característiques essencials amb plànols i fotos. També fa referència a una trentena d'obres relacionades o pròximes a les anteriors.

Entre les construccions elegides hi ha el celler del Pinell

S'ha reparat l'estació d'autobusos de Gandesa

El Departament de Política Territorial i Obres Públiques, a través de la Direcció General de Ports i Transports, va aprovar el projecte de reparació de les instal·lacions i els equipaments de l'estació d'autobusos de Gandesa (Terra Alta), deteriorats per l'ús i per actes vandàlics puntuals. Les obres ja realitzades inclouen la construcció de nous serveis adaptats a persones amb mobilitat reduïda.

L'editor gandesà Joan Grijalbo rep la Gran Creu de l'Orde d'Isabel la Catòlica

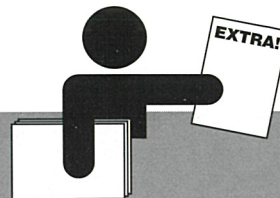
L'editor Joan Grijalbo i Serres, que va nàixer a Gandesa l'any 1911, va rebre a Barcelona la Gran Creu de l'Orde d'Isabel la Catòlica, en el decurs d'un acte presidit per la presidenta del Senat espanyol, Esperanza Aguirre. Grijalbo va fundar, a Mèxic, l'any 1940 l'Editorial Grijalbo, una de les més importants en llengua espanyola.

Bot va ser l'escenari dels programes de dinamització rural europeus de Catalunya

El conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, Josep Grau, va presentar els programes i grups d'acció local del LEADER PLUS i PRODER de Catalunya al municipi de Bot.

Es reobre al trànsit la carretera de Prat de Comte

S'ha reobert al trànsit l'enllaç de la carretera que uneix Prat de Comte i l'Eix de l'Ebre, després de mesos d'obres. La demora en la reobertura del vial va aixecar crítiques entre els veïns de la població de la Terra Alta.

NOTÍCIES

Nova pista poliesportiva municipal al Pinell de Brai.

A finals de gener va començar la construcció d'una nova pista poliesportiva al Pinell de Brai. El projecte té un pressupost de prop de 14 milions de ptes. (84.141,41 euros), finançats entre el Departament d'Esports de la Generalitat, l'Ajuntament del Pinell de Brai i el Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (Puoisc). La nova pista permetrà la celebració de competicions oficials, ja que disposarà de les mides reglamentàries.

Setmana del Llibre Infantil i Juvenil a la Fatarella

El Centre de Lectura de la Fatarella va acollir els actes de la Setmana del Llibre Infantil i Juvenil. El dia es va obrir amb una mostra literària amb el títol "Aportacions a la literatura infantil i juvenil 2000-2001", que consta d'una seixantena de les millors publicacions per a infants i joves que han vist la llum en el període esmentat i adreçats als infants i als joves. La mostra s'acompanya d'un taller pedagògic que utilitza el teatre i altres tècniques artístiques i de comunicació per estimular l'hàbit de lectura i l'ús de les biblioteques públiques.

Centre de Desenvolupament Econòmic i Social de la Terra Alta

El Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació invertirà 120.202 euros (20 milions de ptes) en equips d'informàtica i telecomunicacions per al Centre de Desenvolupament Econòmic i Social de la Terra Alta situat a Gandesa.

S'instal·larà una aula remota universitària gestionada per la Universitat Rovira i Virgili, on es podran realitzar activitats acadèmiques i impartir cursos, seminaris, jornades i xerrades a través d'un sistema de videoconferència i altres sistemes telemàtics.

També es crearà un espai que actuarà com a centre de suport i de promoció del teletreball a la comarca, com a viver d'empreses per a iniciatives empresarials a la comarca, com a centre d'accés públic a internet i com a centre de formació en l'àmbit de l'ensenyament no reglat i, especialment, per al reciclatge i la formació ocupacional en l'entorn de les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

Prat de Comte acollirà una subseu del centre de Gandesa, amb cinc ordinadors. Funcionarà com a centre d'accés públic a internet. A la Fatarella s'ubicarà una altra subseu amb nou ordinadors destinats a promoure el teletreball.

El celler cooperatiu del Pinell opta a ser bé d'interès nacional.

El Departament de Cultura de la Generalitat ha iniciat els tràmits per a la declaració de béns culturals d'interès nacional, en la categoria de monuments històrics, set cellers cooperatius: el del Pinell de Brai, Gandesa, Falset, Cornudella de Montsant, Nulles, Barberà del Conca i Rocafort de Queralt i l'edifici de la farinera de Cervera. Tots ells van ser dissenyats per Cèsar Marinell.

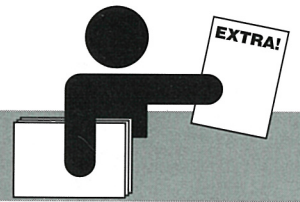
L'obertura dels expedients de declaració de bé cultural d'interès nacional comporta, en el cas dels béns immobles, "la suspensió de la tramitació de les llicències municipals de parcel·lació, edificació o demolició de la zona afectada, i també la suspensió dels efectes de les llicències ja concedides", segons la llei de patrimoni cultural català. Les resolucions es van publicar al DOG el 5 de març.

AGENDA

EXPOSICIÓ SOBRE EL PAPER DE LA DONA A LA GUERRA CIVIL

El Centre d'Estudis Batalla de l'Ebre (CEBE) de Gandesa acull fins el mes de juny, l'exposició *Dones del 36 l'altra història de la Guerra Civil en imatges*, sobre el paper de la dona durant la Guerra Civil.

NOTÍCIES

Festa de carnestoltes al Pinell

Grup de dones disfressades voltant pels carrers de la població.

Foto: Antònia Serres

QUI

ÉS QUI

Foto cedida: Joan de la Borrulla

OFICIS ANTICS: EL MÓN DE LES ABELLES

Antònia Serres Buenaventura

Les abelles i el seu fruit, la mel, sempre han estat present a la pagesia. Molts pagesos, en el passat, tenien unes quantes arnes que els proporcionaven el millor edulcorant natural. Actualment, només queden tres productors de mel al Pinell. A ca Julià, a cal Tivenxar i Marc Queixalòs, que segueixen la tradició familiar de l'apicultura. Tot ha canviat des que l'avi de Marc tenia tres arnes al terrat de casa. Allí, va començar la seva l'afecció que, amb els anys i les aportacions tècniques d'uns socis valencians, es va anar professionalitzant.

Els apicultors s'han organitzat i molts d'ells formen part de la Cooperativa Apícola Tarragonina, que proporciona tot tipus de material apícola, assessorament i ajuts als 220 socis procedents de diversos llocs de la província. Es va fundar l'any 1981 i està ubicada al Perelló, considerat el primer poble productor de mel de tot Catalunya.

L'abellaire instal·la les arnes a un lloc determinat, les trasllada per aprofitar les floracions, potència la reproducció, fa els tractaments adequats si agafen una malaltia i, finalment, cresta. En resum, vigila i té cura de tot un procés que, per la resta, és en mans de les abelles, per això elles són les protagonistes.

Les obreres

Els membres d'una colònia neixen dels ous que ha dipositat la reina. Aquests ous poden ser de reines, obreres o mascles (abellots). La diferenciació de sexes depèn de la quantitat de gelea real que les obreres posen a disposició de la reina, i amb aquesta substància s'alimenta les larves en els primers dies de vida, però mentre les larves destinades a reina continuen rebent el mateix aliment, a les larves que han de convertir-se en obreres se'ls hi subministra un altre aliment de menys qualitat.

Les obreres constitueixen la major part de l'eixam. Als pocs dies del seu naixement s'encarreguen de la neteja de les cel·les. A partir del tercer dia s'encarreguen de criar el poll, alimentant les larves amb pol·len, aigua i mel. A partir del sisè dia actuen de dides, ja que són les úniques que fabriquen la gelea real a unes glàndules de la faringe, per alimentar la reina. També fan altres feines com la ventilació de la caixa i la vigilància. Agafen els pròpolis dels arbres i els utilitzen per tancar els forats de les arnes velles. Quan hi ha un intrús, peguen els pròpolis als animallets i queden enganxats. Cap al catorzè dia, les seves glàndules cereres s'encarreguen de fabricar noves bresques. Quan tenen 20 dies surten a recol·lectar el pol·len, el nèctar i l'aigua en grups de 20 a 100 insectes. L'obrero realitza milers de viatges entre les flors i l'arna per transportar el nèctar. Quan l'agafa de la flor té un 60% d'humitat, però amb el transport i l'evaporització de les ales, perd aigua i queda la mel pura: 80% de mel i 20% d'humitat. Degut a tanta activitat s'esgoten en poc temps. Llavors, tornen a actuar de dides o arreglen la mel a les bresques. Viuen de 50 a 60 dies si troben suficient menjar pel camp, però si no n'hi ha gaire, reposen i poden viure fins

a sis mesos. Treballen nit i dia i quan senten que s'apropa la mort, s'allunyen de la colònia per a no tornar.

La reina

La reina és més gran que l'obrero i l'única femella fecunda. Els primers quinze dies després del naixement té lloc el vot nupcial. La reina surt de la caixa i s'enlaira fins a una alçada que només els abellots més forts poden arribar. Entre els dos i cinc dies després de l'acoblament, la reina comença a pondre els ous i ja no sortirà més del rusc, ni deixarà de pondre ous. Sempre alimentada per les obreres, manté l'activitat ponedora durant 4 o 5 anys, arribant al màxim durant el segon any quan pot arribar a pondre de 1.500 a 3.000 ous diaris.

La quantitat d'ous que pot pondre una reina depèn de diverses circumstàncies: de l'estació de l'any i de la recol·lecció de les obreres, de l'edat de la reina, de l'espai de què disposa a l'arna i del nombre d'obreroes que es troben a la colònia.

La reina diposita tots els ous a les cel·les que tenen un diàmetre com una cigarreta. Allí on naixerà una reina, les obre-

Marc Queixalòs, abellaire

Foto Antònia Serres

res s'encarreguen de fer la cel·la una mica més gran. Al cap de tres o quatre dies l'ou es transforma en un cuquet o larva i durant els tres primers dies són alimentades per les obreres amb aigua, pol·len i mel i per una mena de llet anomenada gelea real, si la cel·la és de la reina. A partir del setè dia deixen de menjar i les obreres tanquen les cel·les. La larva dintre d'un capoll es transformarà en nimfa 11 dies després i, posteriorment, en insecte. El cicle de desenvolupament de la reina és de 16 dies, el de l'obrero, 21 i el de l'abellot, 24.

Els abellots

Neixen dels ous no fecundats. La seva llengua curta no serveix per recollir el nèctar de les flors, això fa que s'alimentin de mel. La seva funció és fecundar l'abella reina i mantenir el grau de calor necessari per a la maduració dels ous. Són aptes per a la fecundació als 12 dies del seu naixement. Com a conseqüència de la còpula els seus òrgans genitals queden a la vagina de la reina i moren. Els que sobreviuen a la fecundació de la reina són una càrrega per a l'arna, per això les obreres els ataquen amb el fibló verinós que ells no tenen, motiu pel qual no poden defensar-se i moren.

L'INSTINT DE LES ABELLES

Al món de les abelles domina l'instint i la divisió del treball. Les abelles viuen en colònies i tenen un instint que guia les seves actuacions. Entre elles es coneixen per l'olor i saben l'arna on viuen pel color o la posició on es troba. Mai no s'equivoquen d'arna, a part que està vigilada per abelles atentes a possibles atacs. De fet, arriben a allunyar-se de 3 a 5 km a buscar el nèctar.

Durant l'hivern es tanquen a l'arna, encara que no tenen letargia i quan arriba la primavera comença l'activitat i el vol de purificació per expulsar els excrements retinguts durant l'hivern

Es reproduïxen molt, sempre que les floracions siguin favorables. A una caixa, quan arriba el temps que van bé (darreries de febrer) les obreres surten pel camp i la mare o reina comença a pollar. Al cap de 21 dies sortiran unes abelles joves que són les que produeixen.

Tenen un llenguatge per comunicar-se entre elles la distància on han trobat el nèctar i pol·len mitjançant un moviment de vols circulars de diferents formes. Si el menjar està a la vora els vols són circulars. Si està més lluny, la dansa és en forma d'oval i inclou un zig-zag, la duració del qual és proporcional a la distància.

Alguns sorolls, com el zumzeig d'un filferro, les línies elèctriques o també el tractor, molesten molt les abelles i es tiren sobretot als colors foscos i a la llana o el pèl. Es conegut al poble el cas d'una mula que estava lligada a un arbre, fou atacada per un eixam d'abelles i va morir a causa de les picades.

COM FER UN EIXAM

Quan un arna va molt bé, al març, la reina pon milers d'ous cada dia. Aquesta colònia tindrà una superpoblació i si el temps és favorable s'eixamenarà. Això vol dir que de la força

Marc Queixalòs revisa un arna.

Foto Antònia Serres

que tenen marxa un eixam, (com més gros és un eixam, més bona és la caixa). Solen marxar al bo del sol, entre les dotze i les tres de la tarda. Primer surten unes abelles exploradores que busquen i netegen el lloc on s'instal·laran. Després marxa la mare vella perquè ja n'hi ha de joves a la caixa. Es forma un revolt i quan surt la mare busquen un forat a una roca, a un arbre, a un marge o una caixa buida. Com estan unes 24 hores molt a la vora, s'ha d'estar preparat i tenir unes caixes a punt amb cera vella (com un esquer) perquè es quedin allí i per evitar una eixamenament natural.

D'aquesta manera la intervenció de l'home regula i aprofita el moment per a la seva explotació, a partir de la divisió de les colònies i es fa de la següent manera:

D'una caixa bona es treuen tres quadres plens de mel, poll i abelles i es posen a un altra caixa on també hi ha dos quadres secs. S'han de col·locar com a mínim a 4 km, sinó tornarien a la caixa d'origen. Allí, elles mateixes treuen la mare i se li poden afegir més quadres o traslladar-la a una caixa més gran.

A l'arna antiga, la nova reina amb l'ajuda de les obreres s'encarreguen d'eliminar a la resta de reines, ja que només pot quedar una reina a cada colònia..

Hi ha molts tipus d'eixams i, a vegades, se n'ajunten uns quants per formar una arna, on potser hi ha de trenta a seixanta mares joves que lluiten entre elles perquè només en quedi una.

És necessària la intervenció de l'home per controlar les arnes i evitar que les abelles puguin marxar pel seu compte. Llavors, s'ha de crestar i treure la mel perquè no se'n vagin, o controlar la creació de nous eixams.

Abans les arnes es construïen de suro, vímet o canyís i eren rodones. Ara, s'utilitzen les arnes en forma de caixa de fusta, amb un sostre mòbil. A l'interior es col·loquen els bastidors o quadres que sostenen les fulles de cera que les abelles completaran formant les cel·les.

LA TRANSHUMÀNCIA

Si a la primavera plou hi ha flors per tots els ribassos, però per explotar el rendiment de les abelles, entre Sant Isidre i Sant Pasqual es traslladen les arnes a l'Aragó, a llocs situats a més de 1000 m d'alçada, on comença a florir l'espígol, la sajolida i el carpanical. Els llocs adequats per instal·lar les caixes han de tenir suficients fons de nèctar en un radi d'uns 3 km, possibilitats de provisió d'aigua, situades en direcció sud-est i protegides del vent. També per afavorir la pol·linització de les plantes s'instal·len arnes prop dels conreus.

Abans de fer un trasllat i per evitar els contagis, el veterinari ha d'omplir una guia d'origen, després de fer una anàlisi per descartar que les abelles tinguin alguna malaltia.

Les abelles tenen una sèrie d'enemics que produeixen danys considerables a les arnes. Des d'elles mateixes quan es dediquen a saquejar colònies més febles, fins a les intoxicacions produïdes per l'ús agrícola de pesticides. Entre les malalties, les més corrents són: la noseimiasis, la loque i la varroasis. Fa uns anys es podia trobar una eixam silvestre a la soca d'un garrofer. Ara, la varroasis ha acabat amb tots.

Existeixen una sèrie de normes legals que afecten tot el relatiu a l'apicultura, des de l'ús d'insecticides, la notificació de les malalties, els certificats pel seu trasllat, etc.

El Departament d'Agricultura considera apicultor professional qui té més de 50 arnes i la Unió Europea concedeix una subvenció de 6 euros per rusc si es compleix la normativa establerta.

Foto Antònia Serres

Cel·les plenes de mel i poll

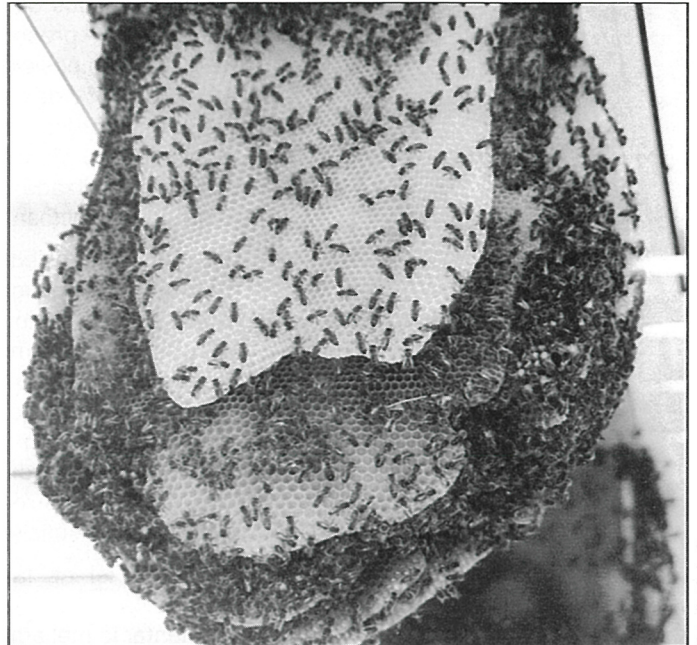

Foto Antònia Serres

Rusc. Perelló

ALIMENTACIÓ DE LES ABELLES

L'aigua serveix per diluir la mel i preparar l'aliment aquós de les larves. Per recollir un litre d'aigua les obreres han de realitzar uns 2.500 vols.

Els **pròpolis** són unes substàncies resinoses i amargues que les abelles obtenen d'alguns arbres i que utilitzen per reforçar les cel·les, per embalsamar els animals que han entrat a l'arna i les abelles que han mort.

El **pol·len** és una pols que es troba a les antenes dels estams de les flors i serveix per fecundar-les. Les abelles el recullen per alimentar-se. El transporten en unes bossetes que tenen al tercer parell de potes. Amb el pol·len elaboren la gelea real, una mena de papilla gelatinosa, formada per mel, pol·len i aigua que serveix per alimentar les larves els primers dies de vida.

L'**emmelat** apareix a les fulles de moltes plantes a conseqüència de la transsudació del vegetal provocada per un calor excessiu, els estius molt secs.

El **nèctar** és una substància semilíquida i perfumada que es forma a les flors, en certes condicions meteorològiques, quan durant la floració les nits són càlides, els dies assolellats i les pluges abundants. L'abella va de flor en flor per recollir el nèctar que acumula al ventricle. Quan torna a l'arna el posa a la boca d'altres abelles, les quals el dipositen a les cel·les destinades als aliments. Més tard, al perdre part de l'aigua es transforma en mel. Quan s'obre la caixa s'oloren les flors que mengen les abelles.

PROPIETATS DE LA MEL

La recol·lecció de la mel es pot fer a la primavera i per Sant Miquel (finals de setembre), els anys que plou a l'estiu.

La mel és un aliment molt complet. Es compon de diferents sucres monosacàrids, els quals no necessiten cap transformació per ser assimilats per l'organisme.

Foto Antònia Serres

Arna, Mas de la Franqueta (Horta)

Segons el tipus de mel i l'època de la seva recol·lecció presenta per terme mig la següent composició: 19% d'aigua, 32% de glucosa, 38% de fructosa, 7% de maltosa, 2% de sacarosa, 1% d'aminoàcids, pol·len, enzimes i un 1% d'aromes. La mel fosca és més mineralitzada i a la vegada porta més càrrega de fructosa.

La mel és apreciada per les seves qualitats nutritives, energètiques i curatives. Com produeix una secreció bronquial més fluida, és efectiva pel tractament de refredats de faringe, tràquea i bronquis. També és útil per qui ha sofert un procés d'anèmia o una malaltia infecciosa, i com té efectes beneficiosos sobre el ritme cardíac, afavoreix el reg coronari, per això és recomanada per a les persones amb insuficiència coronària.

Amb la mel es fabrica l'hidromel, beguda alcohòlica entre 13 i 17 graus que s'obté al fermentar la mel amb una certa quantitat d'aigua. També és important pel seu valor nutritiu el pol·len i la gelea real.

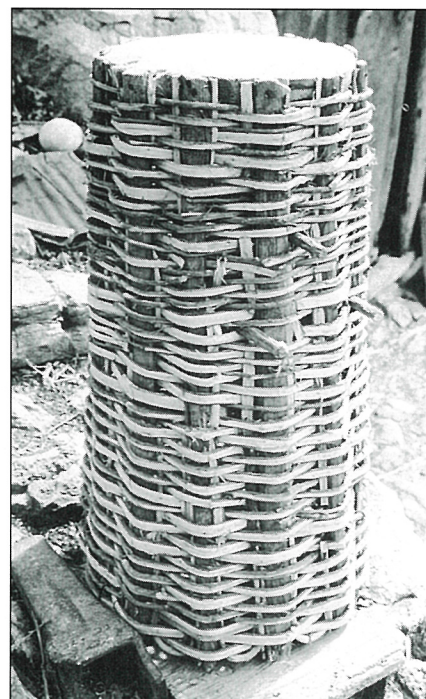

Foto Antònia Serres

Arna, Mas de la Franqueta (Horta)

BIBLIOGRAFIA

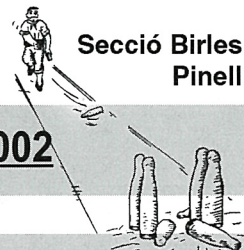
- Bartolini Crespi, Adriana. *Cria rentable de las abejas*. Ed. De Vecchi, S.A. Barcelona. 1983.
 Ravazzi Gianni. *Curso de Apicultura*. Ed. De Vecchi. Barcelona. 1995.
 De Layens George, Bonnier Gaston. *Curso Completo de Apicultura*. Ed. Omega. Barcelona. 1993.
 Urkixo, Joanes. *La botica de la abuela*. Ed. Integral. Barcelona. 1998
 Informació oral facilitada per Marc Queixalòs.

SOLUCIÓ AL "QUI ÉS QUI?" de la pàg. 8

- 1.- Roser de Tomaset.
- 2.- Rosa Mª de Roman (viu fora).
- 3.- Carmina.
- 4.- Miquel del Cabrit.
- 5.- Pere de la Mantonga (viu fora).
- 6.- Agustí de la Maellana (viu fora).
- 7.- Llorenç de Picaïto.
- 8.- Blasco, fill del secretari (viu fora).
- 9.- Jesús de ca l'Àngel (viu fora).
- 10.- Magdalena del Gono (viu fora).
- 11.- Vicki.
- 12.- Provi de Ximo.
- 13.- José Luis de la Xamba (viu fora).
- 14.- António de Marian.
- 15.- José Mª de Clec (viu fora).
- 16.- Francesc de Roman.
- 17.- José de Crispina.
- 18.- Josep Ramon de Julià.
- 19.- Juan José de Valeriano.
- 20.- Carlos de Mariet.
- 21.- Agustí de Colell (viu fora).
- 22.- Joan de la Borrulla (viu fora).
- 23.- Llorenç del Borso.
- 24.- Joan Baptiste de la Salut (viu fora).
- 25.- Roman de ca Roman, germà de Francesc.
- 26.- Josep de la Teresina de Nenso (viu fora).
- 27.- Mossèn Vicent (viu fora).

Dibuix: Angel Atlacilli

CAMPIONAT INTERCOMARCAL DE BIRLES - TEMPORADA 2002

MARÇ

Dia 10: Rasquera

ABRIL

Dia 7: Reus

Dia 28: Corbera d'Ebre

MAIG

Dia 12: Colldejou

Dia 26: El Pinell de Brai

JUNY

Dia 2: Vandellòs

Dia 16: Alforja

Dia 30: Masboquera

JULIOL

Dia 14: Pratdip

AGOST

Dia 4: Montroig

Dia 25: Vilalba dels Arcs

SETEMBRE

Dia 1: La Fatarella

Dia 15: Xerta

OCTUBRE

Dia 6: Tivissa

Dia 20: Hospitalet de l'Infant

Notícies de la Secció de Birles Pinell

El passat dia 16 de març la secció de birles Pinell, juntament amb altres pobles que formen part de la Coordinadora Intercomarcal de Birles, va viatjar a la població de Campoo (OSCA), amb un intercanvi amb membres de la pròpia població on hi ha una forta tradició en el joc de birles on només hi juguen dones. Aquesta població, d'uns 300 habitants aproximadament, té repartides per les cantonades del poble un total d'onze pistes per jugar, on es juga cada dia. Va ser una experiència molt positiva per conèixer una altra variant del joc de birles amb una reglamentació diferent però a la vegada enriquidora. També interessant la visita a la mateixa població d'un important museu de jocs tradicionals.

Ramon Hernández March

SECCIÓ EXCURSIONISTA "L'OLIVER DE LES ARRACADES"

Diumenge 21 d'abril:

Excursió als Ports d'Horta de Sant Joan: carrer Ample; rases de Maraco; l'Espina i les Muntanyoles.

Hora: 8 del matí.

Cal portar l'esmorzar i el dinar.

Lloc: La Pista.

Diumenge 19 de maig:

Excursió als Algars: basseta d'As-tàsiu; Punta Alta; Santa Magdalena.

Aquesta excursió serà conjunta amb el grup excursionista "La Picoso" de Móra d'Ebre.

Hora: 8 del matí.

Cal portar l'esmorzar i el dinar.

Lloc: La Pista.

Diumenge 23 de juny:

Excursió en bicicleta per "La Via Verda": Sant Salvador i les Olles.

Es dinarà al restaurant de la Fontcaldà.

Hora: 8 del matí

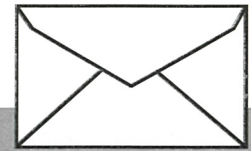
Cal portar l'esmorzar.

Lloc: La Pista.

Organitza:

Associació Cultural "Pi del Broi".

TORNS DE GUÀRDIA DE FARMÀCIA	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST
GANDESA	—	4-5	15-16	27-28	—
HORTA - VILALBA	1	11-12	22-23-24	—	3-4
ARNES - CORBERA	6-7	18-19	29-30	—	10-11
CASERES - FATARELLA	13-14	25-26	—	6-7	15-17-18
BATEA - PINELL	20-21	—	1-2	13-14	24-25
BOT- POBLA	27-28	1	8-9	20-21	31

CARTES D'OPINIÓ

L'EBRE CAMINA ABATIT

Onze de gener de 2002. Les set de la matinada. Fa molt de fred! Sóc al Port, als massis de Caro. Camino a les fosques i arribo a la cova de Caro. Trobo la sendera, que passa pel costat dels massis de cova de Caro. Continuo caminant a les palpentes i, al final, el crepuscle matutí, em permet de veure-la: la majestuosa mola del Moro!

Hi pujo i, al bell mig d'esta elegant tossa, mentre m'hi espero —com moltes altres vegades— fins que el sol tinga la gentilesa d'enlairar-se per sobre dels mosaics acolorits que constrüix el Delta, observo amb delit un miracle que em regala la natura: l'esclat d'un nou dia; l'esguard a una panoràmica infinita, encisadora, enmig de la qual es troba el meu benvolgut riu.

I és ara que reflexiono i tomo a adonar-me que no hi ha vida més pura que la que brolla del ventre de la natura. Els boscos, els barrancs i les valls assolellades; les seralades, els oceans, els rius... encapritxen els nostres ulls i ens conviden a endinsar-nos-hi. Ens empenyen a regressar als nostres orígens i a comunicar-nos amb els sers que hi habiten (moixons, insectes, feristeles, arbres, roques, molses...), fidels a la terra i l'aigua des de temps immemorials. És la veu dels nostres germans, de la **consciència**, que ens recorden el que som, d'on venim, i per què no hem de ser tan infames envers la mare natura, a la qual també pertanyem nosaltres (per ventura ho heu oblidat?).

Avui, la bellesa de l'Ebre se'm presenta nua, verge, i fins i tot desmesurada. Necessitaria desenes de vides per copsar tanta esplendor, tants colors i matisos. Des de la llunyania, la llera del seu corrent sembla un espill de roses blaves, vellutades. Malgrat tot, és la primera vegada que no sento el somriure de les seues aigües, i els ulls li brillen amb una intensitat poc habitual, esmoreïda. Camina abatit, i la tristor aclapara els seus batecs, cada cop més dèbils.

No hi pot haver cap poder (encara que algun "il·luminat" crega que tinga potestat sobre la resta dels éssers vius) que posseïska cap domini sobre el riu per espoliar-lo: per sagnar-lo, emmetzinar-lo i assassinar-lo. L'Ebre és un ésser amb vida pròpia, que solament ha de respondre a les exigències de la natura (qui no ho entenga ha perdut l'esma!), i no als manaments arbitraris dels hòmens i les dones que menyspreen la llavor de la vida: l'aigua!

En el llibre de la història del temps, està escrit que l'Ebre, manà inescotable, va escollir les nostres terres per amarar-les de riquesa (només la seua presència ja ens ompli de joia!), bressolar-les nit i dia, i regnar-hi com a senyor il·lustre.

Vicent Pellicer Ollés

Foto: Antònia Serres

SABEU ON ESTÀ?

Toma la pedra a façanes i portes, com aquesta, restaurada recentment i que arquitectònicament ajuda a recuperar una personalitat del poble molt deteriorada al llarg del temps. Una personalitat cada vegada més valorada i apreciada a tot arreu i que moltes poblacions saben recuperar i potenciar. Sabeu on està ?

SOLUCIÓ DEL NÚM. 23

La portalada del número anterior forma part de ca l'Amorós, paleta i picapedrer, procedent de Corbera que es va casar al Pinell. Va construir la casa al carrer de la Creu, a finals del segle XIX.

A les dovelles de la portalada es pot veure escolpit un gos que persegueix un conill a l'esquerra, un corb a la dreta i al mig una mà oberta. L'escut del Pinell, que es troba, a sobre, entre les columnetes s'ha pintat recentment.

ACTES DELS PLENS DE L'AJUNTAMENT

Acta sessió extraordinària i urgent 7 de novembre de 2001

Absent: Josep Ramon Pellissa i Amposta, per malaltia.

► Contractes amb Totvent 2000, SA, parcs eòlics: "Serra de Cavalls", "Tossa/Mola de Pasqual" i "Aligars".

L'Alcalde manifesta que aquests contractes es basen amb els de l'any 1997 però corregits en els aspectes econòmics que afavoreixen a l'Ajuntament.

S'ACORDA, per unanimitat:

Primer.- Aprovar els contractes a subscriure amb TOTVENT 2000, S.A. sobre els Parcs Eòlics de Serra de Cavalls, Tossa/Mola de Pasqual i els Aligars.

Segon.- Que els presents contractes estan subjectes al compliment de la normativa vigent.

El Grup Municipal de la UPTA-FIC manifesta que la seva postura favorable és respecte al contingut dels citats contractes, els quals han d'estar sotmesos al compliment de la normativa aplicable.

► Per unanimitat, volen deixar constància, degut a l'**assassinat de José Maria Lidon**, del seu **condol** davant dels familiars de la víctima, i manifestar el seu rebuig pels violents i reafirmar-se en la defensa dels drets bàsics a la vida i a la llibertat. Es guarda un minut de silenci.

Acta sessió extraordinària 29 novembre 2001

Absents: Teresa Melich i Borràs i Magdalena Ferré i Serrà.

► Expedient núm. 2 de modificació de crèdit del pressupost

F A T U M E R

de la corporació, exercici 2001.

La Comissió Especial de Comptes en sessió 27-11-01, va deliberar sobre el present assumpte:

"Els crèdits extraordinaris són motivats per tal d'adequar la imputació de les despeses a la naturalesa de les seves respectives partides.

Quant als suplementes de crèdit fonamentalment són deguts a la contractació de personal pels nous serveis que s'ofereixen per l'Ajuntament, així com per l'obertura del Centre Polivalent, o la continuïtat del personal ja existent la jubilació del qual es preveia una vegada finalitzat l'estiu; així com la partida destinada de reparació de maquinària i altres instal·lacions, juntament a altres partides que, en menor quantia, precisen una major dotació amb la finalitat de cobrir les necessitats sorgides en el funcionament dels serveis municipals.

Per últim, s'inclou l'ampliació de crèdit destinat a reparació de camins veïnals degut a l'increment dels ajuts atorgats amb motiu dels aiguats de l'any 2000.

Quant al finançament d'aquestes despeses, es produeix a causa d'uns nous o majors ingressos dels inicialment previstos, per ampliacions, per baixes de crèdits i per transferències a altres partides; quedant d'aquesta manera anivellat en el seu estat de despeses i ingressos el present expedient núm. 2 de modificació de crèdits."

S'ACORDA, per unanimitat:

Primer.- Aprovar l'expedient núm. 2 de modificacions de crèdits del pressupost. Resum per conceptes:

Estat de despeses:

Per crèdits extraordinaris: 348.000

Per suplementes de crèdits: 9.334.500

Per ampliacions de crèdits: 114.466

TOTAL: 9.796.466 ptes.

Estat d'ingressos:

Per nous o majors ingressos: 6.791.910

Per ampliacions: 114.466

Per baixa de crèdits: 1.000.000

Per transferències: 1.890.590

TOTAL dels ingressos igual a les despeses: 9.796.966 ptes.

► Pista poliesportiva.

El Ple queda informat de l'autorització del Consell Català de l'Esport per a poder iniciar l'execució de la pista poliesportiva al Pinell de Brai, de la qual es donarà trasllat al Consell Comarcal com a òrgan contractant, participant-li que els honoraris de l'arquitecte seran assumits per aquest Ajuntament. Es confia pugui obtenir subvenció del citat Consell Català de l'Esport per al finançament d'aquesta obra.

► Contractació de personal.

Es dona compte al Ple dels acords de la Comissió de Govern en les sessions:

13-09-01, contractació de Rosa Maria Avante Papasseit com a professora de plàstica en el CIEP Cèsar Martinell, amb la durada i jornada laboral i retribucions que s'especifiquen en el contracte.

4-10-01, contractació de Joan Prieto Serrà com a conserge en el Centre Polivalent, amb la durada, jornada laboral i retribucions que s'especifiquen en el contracte.

El Ple en queda assabentat.

► Informes de l'alcaldia.

Conveni Trànsit

El Servei Català de Trànsit ha remès el text del conveni de col·laboració sobre l'assumpció de les facultats de denúncia i sanció per infracció de normes de circulació en les vies urbanes entre el citat servei i l'Ajuntament.

Es procedirà a la signatura per ambdues parts, per a la seva posterior entrada en vigor.

Instal·lació antena telefonia mòbil

La companyia Telefónica Servicios Móviles, SA ha procedit a instal·lar una antena de telefonia mòbil en l'immoble situat al c/ Forn, núm. 2. Ja que l'Ajuntament no els ha atorgat autorització per a la citada instal·lació, se'ls ha comunicat la manca de l'oportuna llicència, i que el Ple va acordar en sessió del 4-05-01 proposar la Bassa dels Brois i la Serra dels Horts com a llocs adients per a la instal·lació d'aquestes antenes. Se'ls ha ofert la col·laboració de l'Ajuntament per a realitzar el canvi de la instal·lació.

La citada companyia ha rebutjat els llocs abans indicats, han admès que

no tenen llicència i que proposen com a lloc apropiat la zona del Calvari.

L'Alcalde manifesta que la població li ha interessat i suggerit la conveniència d'una major cobertura en telefonia mòbil.

Immigrants

A Gandesa s'ha celebrat una reunió amb els alcaldes per tal de conèixer el grau d'integració de la població immigrant en els respectius municipis. La seva resposta ha estat que els residents en el Pinell de Brai fins la data no han plantejat cap problema i que els romanesos es troben més integrats que els lituans i bielorussos. Que els romanesos tenen dificultats econòmiques per poder tirar endavant la seva família a Romania.

Cooperativa

Informa que a través de les gestions que s'han fet des de l'Ajuntament davant la Generalitat i en virtut del protocol de col·laboració entre els Departaments de Política Territorial i Obres Públiques i de Cultura, la Cooperativa del Pinell podrà rebre una important subvenció que a més serà compartida amb altres que se'ls pugui atorgar.

Acta sessió extraordinària 3 desembre 2001

Absents: Teresa Melich i Borràs i Pere Joan Chertó i Vallespi

➔ Aprovació de la certificació del Centre 1ra Fase

S'ACORDA, per unanimitat:

Primer.- Aprovar la certificació única i final de l'obra Centre Polivalent 1ra Fase, per un import de 18.094.727 pts.

Segon.- Interessar de les Administracions Públiques que cofinancien aquesta obra les aportacions corresponents, remetent a l'efecte la documentació oportuna.

Tercer.- Acordar el pagament de la certificació al contractista adjudicatari de l'obra.

➔ Ubicació de l'antena de telefonia mòbil

Se sotmeten a la consideració del Ple les següents propostes:

Que la ubicació per a la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil sigui en el paratge del Calvari.

Que l'Ajuntament col·labori amb els seus mitjans personals i econòmics amb Telefónica Servicios Móviles, SA en la retirada de l'antena instal·lada en l'edifici núm. 2 del c/ Forn, i en la instal·lació de la citada antena en el lloc proposat.

Que el primer any de funcionament de l'antena no es liquidi cap preu a Telefónica Servicios Móviles, SA, per aquesta instal·lació, i a partir del segon any a raó de 500.000 ptes, els anys successius s'actualitzaran en funció de les variacions de l'IPC.

Magdalena Ferré proposa com a lloc on instal·lar-la en el Coll de les Raboses i que el suport de la instal·lació sigui d'obra, a través d'una caseta i no de forma metàl·lica.

Antoni Borràs considera que es podria incrementar el preu que hagin de satisfer la companyia propietària de la instal·lació.

Ramon Olesa entén que el lloc proposat respecta les distàncies establertes per la normativa i que la companyia a l'hora d'instal·lar l'antena compti amb uns costos com són els de conducció de la línia elèctrica fins al lloc on s'ubiqui l'antena, així com els d'amortització de les instal·lacions, i si això no resulta rentable difícilment es decidiran a instal·lar-la.

L'Alcalde entén que el preu que satisfaran els operadors de telefonia mòbil està en funció dels usuaris als quals presta servei amb la nova instal·lació, i per tant, no és el mateix instal·lar-la en una capital que en un municipi. A més, amb això es pretén prestar un servei que cada vegada és més demanat per la societat actual.

S'ACORDA, per cinc vots a favor i l'abstenció de Magdalena Ferré ja que no està d'acord amb el lloc proposat per a la instal·lació:

Primer.- Que la ubicació per a la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil sigui en el paratge del Calvari.

Segon.- Que l'Ajuntament col·labori amb els seus mitjans personals i econòmics amb Telefónica Servicios Móviles, SA en la retirada de l'antena instal·lada en l'edifici núm. 2 del c/ Forn, i en la instal·lació de la citada antena en el lloc proposat.

Tercer.- Que el primer any de funcionament de l'antena no es liquidi cap preu a Telefónica Servicios Móviles, SA, per aquesta instal·lació, i a partir del segon any a raó de 500.000 pts, els anys successius s'actualitzaran en funció de les variacions de l'IPC.

Acta sessió extraordinària i urgent del 21 de desembre de 2001

Absent: Pere Joan Chertó i Vallespi

➔ Pista poliesportiva. Revisió de preus

S'ACORDA, per unanimitat:

Primer.- Assumir, per compte de l'Ajuntament, l'actualització dels preus que puja a la quantitat de 2.416.601 ptes sobre l'import d'adjudicació de l'obra de la Pista Poliesportiva, segons l'informe emès per l'arquitecte redactor del projecte.

Segon.- Adquirir el compromís de consignar en el pressupost de l'exercici 2002, el crèdit suficient i adequat que es derivi per a aquest Ajuntament en l'execució de l'obra.

➔ Sol·licitud d'ajuts DARP, ordre 4-12-01

S'ACORDA, per unanimitat:

Primer.- Acollir-se a l'Ordre del DARP, de 4-12-01, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per dotar de serveis d'abastament bàsics per a l'economia i la població rural i per a la renovació i el desenvolupament de pobles i la protecció i la conservació del patrimoni rural; i acceptar i sotmetre's al contingut d'allò disposat en les citades bases reguladores.

Segon.- Que la sol·licitud d'ajut serà per a l'equipament infantil de la Llar d'Infants-Escola-Bressol municipal, de conformitat amb la memòria descriptiva i valorada redactada a l'efecte per l'arquitecta tècnica, Teresa Arnal i Vidal, per un import de 2.500.001 ptes (15.025,31 euros).

Tercer.- Que l'Ajuntament adquireix el compromís de mantenir durant 5 anys l'activitat objecte de subvenció a partir de la concessió de l'ajut.

Quart.- Que l'Ajuntament aprova la realització de l'actuació objecte de

sol·licitud de subvenció, així com d'executar-la i pagar les obres i adquirir l'equipament abans del dia 15-08-02.

Cinquè.- Que s'adquireix el compromís de no demanar per a la mateixa finalitat altres fons comunitaris.

Sisè.- Que no existeixen altres subvencions rebudes o compromeses per a l'actuació objecte de la present sol·licitud.

Setè.- Que s'adquireix el compromís de presentar abans del dia 31-05-02 el contracte administratiu corresponent per a la present actuació.

Vuitè.- Que l'Ajuntament té lliure disponibilitat dels terrenys necessaris per fer l'obra i les inversions objecte de l'ajut.

Novè.- Que l'Ajuntament compleix amb la legislació vigent en matèria d'integració social de minusvàlids.

Desè.- Sol·licitar al DARP l'import màxim de l'ajut que pugui atorgar-se per a l'execució del citat equipament

i adquirir el compromís de finançar amb recursos municipals la part no subvencionada, amb càrrec al pressupost de l'exercici 2002.

Onzè.- El Ple aprova inicialment la Memòria redactada per al citat equipament per import de 2.500.001 ptes. (15.025,31 euros) i seguir la seva tramitació reglamentària.

► Adhesió a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i a la Societat General d'Autors i Editors

Atès que l'ACM està constituïda per l'agrupació voluntària de municipis, comarques i altres ens locals de Catalunya, i que té per finalitat representar, defensar i promoure els interessos generals dels municipis, les comarques i els altres ens locals associats.

Atès que correspon a la SGAE l'exercici dels drets de reproducció, distribució i comunicació pública de, entre altres obres, les composicions musicals, amb lletra o sense lletra, les

obres cinematogràfiques i altres audiovisuals, i de les obres temàtiques, dramaticomusicals, coreogràfiques, pantomímiques i, en general, de les obres teatrals.

Atès que la ACM i la SGAE van signar un conveni de col·laboració extensible a tots els ens locals associats a l'ACM, en consideració al bé social que signifiquen les creacions intel·lectuals, i la protecció que els dispensen els poders públics.

Atès que l'Ajuntament del Pinell de Brai és membre de ple dret de l'ACM i aquest Ajuntament promou, organitza i patrocina diverses activitats culturals que es nodreixen essencialment amb les obres de repertori administrat per la SGAE.

S'ACORDA, per unanimitat:

Primer.- Adherir-se al conveni subscrit entre la ACM i la SGAE.

Segon.- Notificar el present acord a la ACM i la SGAE.

Naixements, matrimonis i defuncions de l'any 2001

NAIXEMENTS 2001

RUBEN MONTAGUT PELLISA	28-02-01
MARIA VALLESPÍ SERRES	20-03-01
PERE SAURA TORNERO	27-06-01
NÚRIA VIDIELLA VALLESPÍ	18-07-01
ALBA ARMENGOD MARCH	07-09-01
DAVID PERE ARNAL BORRÀS	18-10-01

MATRIMONIS 2001

JUAN DIEGO DOMÈNEC I MARIA NOELIA HERNÁNDEZ MARCH	12-05-01
JOSEP VALLESPÍ MONTAGUT I IMMACULADA SERRES GUARÍ	16-06-01
MARC MONTAGUT COLELL I JOANA VALLESPÍ MARCH	21-07-01
LLUÍS MANEL PERIS FRANCH I MARIA JOSEP MARCH SANJUAN	18-08-01
AGUSTÍ MARTÍNEZ SERRÀ I MARIA JOSÉ SERRÀ ORGILLES	10-11-01

DEFUNCIONS 2001

JOSÉ PALLARÉS SERRES	04-02-01
PEDRO VINAIXA BORRULL	17-02-01
JUAN GUARÍ SERRES	16-04-01
FRANCISCO MARTÍ BORRÀS	02-05-01
CONSOLACIÓN DAUDE BORRULL	14-05-01
FRANCISCA FERRÉ BORRULL	20-05-01
SERAFINA MARTÍNEZ AMPOSTA	24-05-01
ANTONIA VALLÉS AMPOSTA	02-06-01
PEDRO FERRÉ SERRES	09-06-01
MIGUEL MIRANDA BONGUERA	15-06-01
JUAN ALCON MONTAÑA	22-06-01
ANTONIO MARTÍNEZ LANORT	28-06-01
JAIME MARTÍ MARTÍ	28-09-01
JOSÉ MONTAGUT TRAMUNT	15-11-01
LORENZO GUARÍ SOLÉ	18-11-01
BERNARDO SERRES SABATÉ	03-12-01
PAULINO MERINO BELMONTE	31-12-01

MANIPULACIÓ D'ALIMENTS (Toxiinfecció Alimentària)

(– 2a. PART –)

EMMAGATZEMATGE

- Cal fer rotació de productes, evitant que no se'n faci cap de vell.
- Cal refrigerar la carn, preparats i productes carnis, el peix, la llet i els làctics i els productes cuinats que han de tardar a menjar-se si no es mantenen a temperatures de més de 75°C.
- Cal tenir les neveres ordenades i netes.
- Els productes cuinats o que es mengen crus s'han de conservar dins la nevera tapats i dins de recipients higiènics.
- Temperatures de conservació:
 - 18°C: gelats i congelats.
 - 0°C-4°C: carn, llet i làctics, embotit, formatges tous.
 - 8°C-12°C: llegums, fruites, verdures, hortalisses, ous, formatge sec, espècies.
- Cal tenir ben separats els aliments crus dels cuits, per evitar-ne contaminacions creuades.

UTILLATGE

- De materials que no es rovellin, fàcils de netejar i desinfectar. Cal eliminar les cassoles i paelles copejades, ennegrides i que no es poden rentar bé.
- La fusta és un material inadequat, ja que absorbeix la humitat i els microbis i els transmet als aliments que hi passen posteriorment.
- Les campanes extractores cal tenir-les netes: s'ha d'evitar que caigui brutícia al menjar que s'elabora després.
- No s'han d'emprar draps per eixugar-se les mans o les superfícies, sinó paper.

FACTORS QUE CONTRIBUEIXIN A L'APARICIÓ DE TOXIINFECCIONS ALIMENTÀRIES

1. Tardar massa temps des que es prepara el menjar fins que es consumeix.
2. Conservar-lo a temperatura ambient o poc refrigerat.
3. Coure'l o reescalfar-lo poc.
4. Descongelar-lo de manera defectuosa.
5. Consumir aliments crus contaminats o aigua no potable.
6. Manipuladors portadors de malalties.

7. Contaminació creuada: entre productes crus i cuits o que es consumeixen en cru, o per reaprofitar restes de menjar.
8. Ús de conserves contaminades.
9. Preparar aliments en grans quantitats.
10. Tenir els estris o les superfícies brutes.
11. Contaminació per productes tòxics de canonades, de neteja, d'estrils rovellats...

Sempre que hi ha una toxiinfecció, hi ha hagut una mala manipulació.

REGLES D'OR DE L'OMS (Organització Mundial de la Salut) PER A LA MANIPULACIÓ D'ALIMENTS

1. Escollir aliments tractats higiènicament i de procedència autoritzada.
2. Coure bé els aliments
3. Consumir immediatament els aliments cuinats. Com més es tarda, més risc hi ha.
4. Desar acuradament els aliments cuinats: a més de 75°C o a menys de 5°C.
5. Reescalfar bé els aliments: més de 75°C al centre del menjar.
6. Evitar el contacte entre aliments crus i cuits: contaminacions creuades..
7. Rentar-se les mans sovint: després d'anar al vàter, després de tocar menjar cru i anar-ne a tocar de cuit, després de mocar-se, sempre que es tingui la sensació de tenir-les brutes...
8. Cal mantenir netes totes les superfícies de la cuina.
9. Els aliments s'han de protegir dels insectes, rosegadors, moixons, gossos i gats.
10. Cal emprar sempre aigua potable.

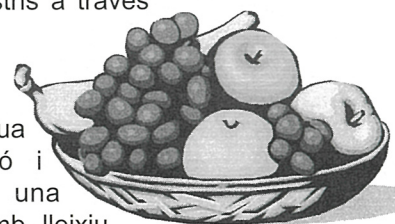
MANIPULACIÓ D'ALGUNS ALIMENTS

AIGUA

- Assegurar la disponibilitat d'aigua potable, freda i calenta, en quantitat i pressió suficients d'acord amb les necessitats de l'establiment.
- Evitar la contaminació dels aliments, els locals, les superfícies i els estris a través de l'aigua.

FRUITA I VERDURA

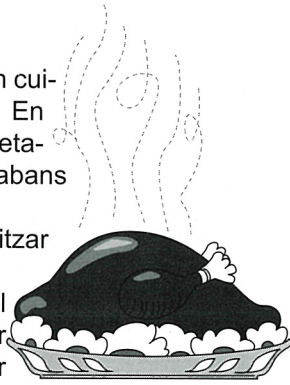
- Rentar-la amb aigua potable a pressió i submergir-la en una solució d'aigua amb lleixiu

durant 5 minuts (5 gotes de lleixiu de 40 g clor/litre) i esbandir-ho amb aigua potable.

ALIMENTS CONGELATS

- La fruita i les hortalisses poden cuinar-se sense descongelar-se. En canvi cal descongelar completament la carn, les aus, i el peix abans de cuinar-los.
- La descongelació s'ha de realitzar sempre en frigorífic a 4° C.
- Una vegada descongelat el producte mai no s'ha de tornar a congelar i s'ha de cuinar ràpidament.

LES CONSERVES I LES SEMICONSERVES

- No s'han d'utilitzar les que es presentin en envasos rovellats, abonyegats o que no portin l'etiqueta corresponent.
- No hem d'utilitzar mai les que es presentin en envasos bombats o que desprenguin gas o mala olor en obrir-se.
- La part que no es consumeix s'ha de trasvasar en un recipient net que es pugui tancar i s'ha de conservar en frigorífic.
- Les semiconserves, tal com indica en les seves etiquetes, s'han de conservar en fred.

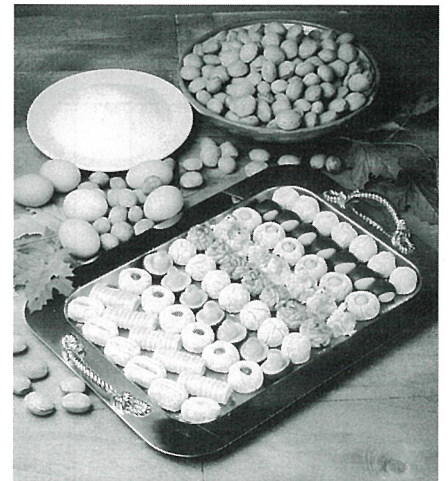
ELS GREIXOS

- Mai no s'escalfaran per damunt de 180° C.
- Abans de cada ús es filtraran per eliminar-ne les partícules resta de fritures anteriors.
- S'evitaran les barreges d'olis i greixos de diferents tipus que afavoreixen el seu envelliment.

- Quant el color, l'olor, el gust i el tipus de fums que desprèn així ho aconsellin, els greixos i olis es canviaran immediatament i en la seva totalitat.

PRODUCTES DE PASTISSERIA

- La nata per muntar ha de ser pasteuritzada o esterilitzada. El muntador de nata es recomana que sigui refrigerat i cal desmuntar-lo per netejar i desinfectar correctament.
- Utilitzeu ous frescos que presentin closca íntegra i neta.
- Tots els productes elaborats amb ous s'han de consumir immediatament després de fets o bé conservar-los en el frigorífic.
- La temperatura de conservació dels productes que incorporen ou o bé ovoproducte, serà com a màxim de 8° C i no es conservarà més de 24 hores.
- L'ou fresc no es pot utilitzar en preparacions en les quals no es pugui assegurar la destrucció de microorganismes.
- Cal assegurar una cocció en el centre de la massa de crema de 85° C durant 5 minuts, amb un termòmetre net i desinfectat.
- La crema, un cop feta s'ha de refredar ràpidament.

PLATS D'ARA I D'ABANS

Magda Ferré

BRAÇ DE "GITANO" DE XOCOLATA I TARONJA

Què hi posem: • A la pasta:

- 4 ous.
- 150 gr. de sucre.
- 1/2 sobret de llevadura en pols
- 2 cullerades de cacau en pols.
- 90 gr. de farina.
- un pessic de sal.

- Al farcit:
- 30 cl de nata líquida.
- 2 cullerades de sucre mòlt.
- Taronja en almibar o melmelada de taronja.

Com ho fem:

Separarem les clares dels rovells, després afegim el sucre als rovells fins que quedi ben esponjós. A part barregem la farina, la llevadura i el cacau, que ho afegirem als rovells sense deixar de remenar-ho amb la batidora.

Ara pujarem les clares a punt de neu amb un pessic de sal. Quan estiguin a punt les afegirem a poc a poc a la barreja anterior.

Després posarem la massa en un motlle rectangular amb un paper de "barba" de manera que la massa quedi tota igualada. El forn ha d'estar calent a uns 150° i la deixarem uns 20 minuts aproximadament.

Finalment farem el farcit amb la nata i la taronja confitada i l'adornarem amb una mica de sucre en pols.

XIV MOSTRA DE TEATRE ESCOLAR DE LA TERRA ALTA

Els dies 6, 7, 8, 9, 10 de maig es durà a terme al Pinell de Brai la mostra de teatre escolar de la Terra Alta amb la següent programació.

CALENDARI	NOM DE L'OBRA	AUTOR	CENTRE	POBLACIÓ	NIVELL	COORDINACIÓ
06 Matí	Benvinguts al circ màgic!	Asun Martí	CEIP El Diví Mestre	Vilalba dels Aros	EI/CI	M. José Ciúar/Asun Martí/ Isabel Adrian
06 Matí	Cadascú la seua feina	Sole Gil	CEIP La Gessera	Caseres	EI/CI	Sole Gil / Ester Segura
06 Matí	El testament del Nasi	Francesc Eiximenis	CEIP El Diví Mestre	Vilalba dels Aros	CM	Josep A. March / Carles Llarch
06 Tarda	Llar, dolça llar	Asun Martí	CEIP La Gessera	Caseres	CM/CS	Pasqual Bertomeu/ Ester Segura
06 Tarda	La boda no roda	Asun Martí	CEIP El Diví Mestre	Vilalba dels Aros	CS	Jordi Villarreal / Mònica García
07 Matí	Tabalet	Adaptació	CEIP Cèsar Martinell	El Pinell de Brai	P3	M. José Mauri / Juanita Sabaté
07 Matí	L'anequet lleig	Andersen	CEIP Los Castelletts	La Fatarella	EI	Francesc Alcon / Paquita Badia/Maite Navarro
07 Tarda	La geganta Marcel·lina	Adaptació	CEIP Cèsar Martinell	El Pinell de Brai	P4 / P5	Juanita Sabaté / Fontcalda Borràs
07 Tarda	El cargol i l'herbeta de polioli	Adaptació	CEIP Dr. Ferran	Corbera	P5	Lidia Grau/Mercè Fuentes/ Joan Martínez
08 Matí	L'estàtua encantada	Adaptació	CEIP Mare de Déu de la Fontcalda	Prat de Comte	EI	Mercè / Olga / Ester / M. del Mar
08 Matí	L'oficina de protestes i reclamacions	Sole Gil	CEIP La Miranda	Arnes	EI/CI	Pilar Pegueroles/ Ester Segura
08 Matí	Piu-Piu	Adaptació	CEIP Montsagre	Horta de Sant Joan	P5	Marta Prat / Neus Cortiella
08 Tarda	El petit príncep	Antoine de Saint-Exupéry	CEIP Mare de Déu de la Fontcalda	Prat de Comte	EP	Mercè / Olga / Ester / M. del Mar
08 Tarda	La llegenda del drac i la princesa	Vicent Berenguer	CEIP La Miranda	Arnes	CM/CS	Concepció Ciúa / Ester Segura
09 Matí	Els fills del pagès	Florència Grau	CEIP L'Ametller	La Pobla de Massaluca	Tots	Lourdes Domènech/ Laura Navarro
09 Matí	Oh, la guerra, quin joc de disbarats!	Jordi Voltas	CEIP Cèsar Martinell	El Pinell de Brai	CM	Núria Querol / Joan Martínez
09 Tarda	Les armes de Bagatel·la	Joaquim Carbó	CEIP Dr. Ferran	Corbera d'Ebre	CS	Griseida Vilalbí/ Elena Arasa/Joan Martínez
09 Tarda	El que fa el vell de casa sempre està bé	Andersen/Xavier Romeu	CEIP Los Castelletts	La Fatarella	CS	Jaume Escudé / Isabel Adrian
10 Matí	El cuc de llum	Popular	CEIP Sant Blai	Bot	EI	Isabel Martínez
10 Matí	Una de pirates	I. Diaz	CEIP Mare de Déu del Portal	Batea	1r. CI	Marga Torta / Carme Unió
10 Matí	Conte d'una nit	Antoni Quadrench	CEIP Sant Blai	Bot	1r./2n./3r.	Dolors Olivas
10 Matí	Personatges de sempre	Cinta Valldepérez	CEIP Mare de Déu del Portal	Batea	2n. CI	Cinta Valldepérez / Santi Añó
10 Tarda	El testament del Nasi	Francesc Eiximenis	CEIP Sant Blai	Bot	CM/CS	Josep Cortés
10 Tarda	Els fills del pagès	Jean de la Fontaine	CEIP Mare de Déu del Portal	Batea	3r.	Manolo Bayo / Joaquim Buj

XVI ENDURO DE LES TERRES DE L'EBRE

Lo cap de setmana dies 16 i 17 de febrer, los Pinellencs van veure truncada la seua vida quotidiana amb l'espectacle de color i el rugit de les motocicletes del Campionat d'Espanya d'Enduro, amb la celebració de la prova del campionat estatal que se celebra en terres catalanes.

Foto Antonia Serres

La denominació "Enduro" significa cursa tot terreny o antigament camp a través, i que solament s'aplica quant es parla de motocicletes.

Amb una inscripció de 181 pilots arribats d'arreu d'Espanya entre ells los millors pilots del país i coneguts participants del famós rally Paris-Dakar com per exemple Nani Roma, Isidre Esteve...

Al llarg de la setmana anaven arribant los pilots, i es van muntar el paddock a l'esplanada de la cooperativa, lo disabte es van realitzar les verificacions administratives, i seguidament les verificacions tècniques al camp de futbol, i allí quedaren les motocicletes, al parc tancat condicionat al respecte, per a passar la nit i esperant l'hora de sortida de l'endemà.

Foto Moto Club Tortosa

A les vuit en punt de matí del diumenge 17 de febrer, sortia el primer pilot, i durant una hora i mitja van anar sortint la resta dels 180 participants per realitzar les tres voltes a un recorregut d'aproximadament 70 km que tenia un bonic traçat (reconegut per la majoria dels pilots) i amb serioses dificultats que feien la delícia dels aficionats, com les senderes de la Mola del Broi, de la font de Cavalls, de la serra dels Horts, de Valliplana, sendera del Dipòsit, de la Murta... i les cronometrades de la Venta del Riu i la del costat del camp de futbol.

La prova fou guanyada pel finlandès afincat a Catalunya Juha Salminen, seguit de molt a prop pel pilot de Cambrils Ivan Cervantes, i pel que fa als pilots d'aquestes terres, cal destacar la 3ª posició en la categoria Júnior 4 temps d'Albert Borràs, i el vuitè lloc de Jesús Duran en la categoria de 400 cc, tots dos de Tortosa.

Lo diumenge a la tarda, es van fer l'entrega de trofeus a l'ajuntament, i els comentaris de com havia transcorregut la prova foren molt favorables, i els membres del Moto Club Tortosa, organitzadors de la prova, van quedar molt satisfets de l'acollida molt entranyable de la gent del Pinell, la qual cosa facilitarà el tornar a demanar a la Federació Motociclista Espanyola, en un futur, una altra prova d'aquestes característiques.

M.C. Tortosa

FORN DE PA

Teresa Espinós Guari

C/ Forn, 2 - Tel. 977 42 61 11 - EL PINELL DE BRAI

Taller Mecànic
Eleuterio Serres Amposta

SEBINA
QUEVIURES 2001 s.l.

C/ Costa, 7. Tel. 977 42 62 89
EL PINELL DE BRAI

GA "TODÓ & SERRES"
GESTORIA ADMINISTRATIVA
Plaça Farola, 5 baixos
43780 Gandesa - TARRAGONA

 CAM Caja de Ahorros del Mediterráneo

CERÀMICA
Humanés
MAJOR. 7 426051

FORN DE PA I PASTISSERIA

MONTAÑA

Plaça del Mercat, 2
Tel. 977 - 42 62 17

EL PINELL DE BRAI

Pa amb tomàquet i pernil

Carn a la brasa feta a la llenya

Venda de pernils i embotits a preu de magatzem

C./Constitució, 9. Tel. 977 42 61 95 - Pinell de Brai (Tarragona)

FUSTERIA MECÀNICA
BAPTISTA VALLESPÍ ESPINÓS

C/ Pilonet, 19. Tel. 977 42 60 63
EL PINELL DE BRAI

RESTAURANT BAR

ÀNGEL

ESPECIALITATS EN CUINA CASOLANA
local refrigerat

C/ Font, 10. Tel. 977 42 62 35
EL PINELL DE BRAI

 Caixa Tarragona
La nostra força!

PINTURES I DECORACIONS

SERRES

Camí de la Creu, 10
Tels. 977 42 60 34 - 977 42 60 05
EL PINELL DE BRAI

**COOPERATIVA
DE CONSUM
SANTA MAGDALENA**

C/ Tortosa, 4
Tel. 977 42 60 86

**Perruqueria Unisex
CRIS**

C/ Lleida, 26 Tels. 977 42 60 05 - 977 42 60 34
EL PINELL DE BRAI

CONSTRUCAT

TRANSPORTES

SERRESTRANS, S.L.

C. de la Font, 9 · 43594 EL PINELL DE BRAI (Tarragona)
Tels. 977 42 60 03 - 977 42 63 01

**GERMANS
FABREGAT,
C.B.**

**CONSTRUCCIONS EN
GENERAL**

C. Sta Magdalena, 18
Tels. 977 42 60 73 - 977 42 62 77
43594 **EL PINELL DE BRAI**

**ELECTRICITAT i FONTANERIA
A&B C.B.**

INSTAL·LACIONS D'ELECTRICITAT I FONTANERIA
C/ Pilonet, 13. Tel. 977 42 63 38

F A R M À C I A

**Laureano
Blanch
Escurriola**

C/ Sant Jordi, 3 - Tel. 977 42 60 76

FELIU

Productos Refractarios

**MATERIALES DE ALTA CALIDAD
PARA LA INDUSTRIA**

Gres Rústico

EBRO

FÁBRICA
Carretera Gandesa, s/n
Tel. 977 42 62 46
Fax 977 42 63 27
EL PINELL DE BRAI (Tarragona)

OFICINAS Y ALMACÉN
Polig. Ind. El Canal, Nave 10
Ctra. Nac. 340 Valencia-Barcelona
Tel. 964 53 52 50
Fax 964 53 54 30
12540 VILLAREAL (Castellón)

Laureano Serres Montagut
Servicios informáticos
INTERNET
www.lasm.com

La informàtica al Pinell

www.lasm.com
laureano@lasm.com
tel. 977 42 63 56

REVISIÓ MÈDICA I PSICOTÈCNICA
PER A OBTENIR O RENOVAR
ELS PERMISOS DE CONDUIR I D'ARMES

CENTRE DE RECONeixEMENT MÈDIC "MÓRA D'EBRE"

Desde 1987 sempre al seu servei

Anselm Clavé, 1, 2n - 1a
Tel. 977 40 18 13
43740 MÓRA D'EBRE

Agraïm la seva confiança!!!!